

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **N. X. T.**, zastoupený Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2016, č. j. 49 Az 86/2015 – 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 8. 2015, č. j. OAM-70/LE-BE02-HA08-2015, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 4. 10. 2016, č. j. 49 Az 86/2015 – 48. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v tom, že nebyla naplněna základní funkce správního soudnictví, a to ochrana subjektivních práv jednotlivce, která byla porušena správním rozhodnutím, když části rozhodnutí krajského soudu jsou nepřezkoumatelné. Další důvod k přijatelnosti kasační stížnosti spatřoval stěžovatel v tom, že judikatura dosud nenabízí uspokojivou odpověď na to, jakým způsobem má správní orgán zjišťovat a hodnotit informace o zemi původu v případě žadatelů, kteří nehovoří o pronásledování, ale uplatňují spíše humanitární důvody.

[4] Stěžovatel namítal v řízení před krajským soudem, že žalovaný neměl dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, resp. tyty byly neaktuální a také namítal nedostatečné zhodnocení otázky humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud se v napadeném rozsudku s těmito námitkami nevyrovnal dostatečným, resp. přezkoumatelným způsobem.

[5] Stěžovatel má za to, že v jeho případě žalovaný nedostal svým povinností stran použití informací o zemi původu, které byly nejen neaktuální, ale i nevyvážené. Jde zejména o informaci Ministerstva zahraničních věcí o situaci navrátilých se osob, kdy tato zpráva je velice zavádějícím hodnocením pracovníků zastupitelského úřadu migrace Vietnamců do České republiky. Stěžovatel proto poukazoval na to, že jiné informační zdroje, například tradičně využívaná zpráva MZV USA, obsahují mnohem objektivnější pohled na věc. Žalovaný navíc rezignoval i na hodnocení dalších zpráv, které měl k dispozici, a předmětnou informaci Ministerstva zahraničních věcí použil jako základ svého odůvodnění.

[6] U otázky humanitárního azylu je stěžovatel přesvědčen, že jeho posouzení žalovaným je nepřezkoumatelné. Je totiž natolik obecné, že z něj není seznatelné, které konkrétní skutečnosti z příběhu žadatele byly brány v potaz a případně jak byly zhodnoceny ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu. Jeho stručné odůvodnění není dostatečně individualizovaným posouzením a bylo by možné jej aplikovat na jakéhokoli žadatele.

[7] Stěžovatel má dále za to, že žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany i krajský soud nesprávně zhodnotili otázku udělení doplňkové ochrany. A to především ve věci posouzení doplňkové ochrany ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, co se týče otázky vystavení stěžovatele extrémní chudobě, stejně tak otázky hrozby vážné fyzické újmy ze strany vymahačů dluhů. Důvod podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu není ryze ekonomický. Druhým důvodem, který je neoddělitelný od důvodu ekonomického, je jeho obava z jednání věřitelů kvůli dosud neuhrazenému dluhu. V průběhu řízení nebylo žalovaným ani krajským soudem zohledněno, jak hluboký dopad do sféry života stěžovatele by měla jeho povinnost vycestovat do Vietnamu, neboť by byl ohrožen extrémní chudobou. Navíc mu hrozí nelidské zacházení ze strany soukromých osob v případě, že nebude mít okamžitě prostředky na úhradu dluhu.

[8] V případě, kdy na situaci vůbec nedopadá § 12 zákona o azylu, je správní orgán povinen se zabývat výše uvedenými důvody v rámci posuzování humanitárního azylu.

pokračování

V případě stěžovatele se však žalovaný s touto povinností řádně nevyrovnal. Krajský soud přitom ve svých úvahách nevysvětlil, z jakých důvodů je ohrožení chudobou otázkou, která vůbec s § 14 zákona o azylu nesouvisí. Podle názoru stěžovatele § 14 nikterak nezužuje humanitární hlediska jen na špatný zdravotní stav.

IV.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[12] V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel zemi původu opustil v prosinci 2008 a odjel za prací do České republiky. Do 6. 3. 2015 zde měl povolení k dlouhodobému pobytu, které si však již neprodloužil. Poté pobýval na území České republiky nelegálně. Dne 16. 3. 2015 mu bylo uloženo správní vyhoštění na jeden rok s lhůtou pro vycestování do 20 dnů od nabytí právní moci, tj. do 13. 4. 2015. Stěžovatel toto rozhodnutí nerespektoval a z území České republiky v době platnosti výjezdního příkazu nevycestoval. Dne 15. 4. 2015 byl proto zajištěn za účelem správního vyhoštění. Následně dne 20. 4. 2015 stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod své žádosti uvedl, že se nechce vrátit do Vietnamu, neboť si půjčil peníze na cestu od věřitelů a dosud dluh nesplatil. Jiné důvody, které jej vedly k odjezdu z vlasti či k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neuvedl.

[13] Ve vztahu k námitce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje i na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, kde v právní větě uvedl: „*Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační*

stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné.“ S ohledem na důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které stěžovatel uvedl v průběhu správního řízení, nelze tedy žalovanému vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu a tedy ani neaktuálnost či nevyváženost informací o situaci v zemi jeho původu.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl nesprávné posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů, případně pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, v jehož právní větě je uvedeno, že *„Obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ze znění zákona č. 2/2002 Sb.“* Lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 - 79, v jehož právní větě je uvedeno, že *„Obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný, že bude pronásledován pro své (doposud neprojevené) politické přesvědčení, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.“* Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně konstatoval, že obava z věřitelů není azylově relevantním důvodem, ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování (viz např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, a ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64). Ve stěžovatelem uvedených důvodech podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nelze spatřovat azylově relevantní důvody jak pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, tak pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona.

[15] V případě stěžovatele je nutno poukázat i na to, že s ohledem na uvedené skutečnosti (viz bod 12 tohoto usnesení) je zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádal proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[16] S poukazem na shora uvedené důvody odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba

pokračování

povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda
senátu